

Nya EU-direktiv om upphandling och koncessioner

Eva Sveman

Nya upphandlingsdirektiv

- Direktiv om upphandling inom den klassiska sektorn
- Direktiv om upphandling inom försörjningssektorn
- Direktiv om upphandling av koncessioner (tjänste- och byggkoncessioner)

- Förslag till svensk implementering i betänkandena Nya regler om upphandling (Ds 2014:25 och SOU 2014:51) och En lag om upphandling av koncessioner (SOU 2014:69)

Allmänt om de nya upphandlingsdirektiven

- Stort fokus på miljö och sociala skäl
- Elektronisk upphandling är ett prioriterat område
- Små och medelstora företags deltagande i offentliga upphandlingar
- Sunda förfaranden
- Innovationer

4 kap 2 och 4 §§ LOU och LUF

- Får inte utforma en upphandling för att begränsa konkurrensen så att vissa leverantörer gynnas eller missgynnas på ett otillbörligt sätt.
- För att säkerställa att leverantörer som har tilldelats kontrakt enligt denna lag fullgör kontrakten i enlighet med tillämpliga miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter, ska upphandlande myndigheter vidta de särskilda åtgärder och övriga lämpliga åtgärder som är förenliga med bestämmelserna i denna lag.

Undantag för interna kontrakt

3 kap LOU och LUF

11 § Denna lag gäller inte för ett avtal som sluts mellan en upphandlande myndighet och en avtalspart som är en juridisk person eller en gemensam nämnd enligt kommunallagen (1991:900), om avtalet är att anse som ett internt kontrakt enligt 12–17 §.

12 § Ett avtal enligt 11 § ska anses vara ett internt kontrakt, om

1. den upphandlande myndigheten utövar kontroll över avtalsparten motsvarande den som myndigheten utövar över sin egen förvaltning,

Forts.

2. avtalsparten utför mer än 80 procent av sin verksamhet för myndighetens räkning eller för andra sådana personer som avses i 11 § och som myndigheten utövar kontroll över, och

3. det inte finns något sådant direkt privat ägarintresse som medför ett avgörande inflytande över avtalsparten.

Kontrakt mellan upphandlande myndigheter 3 kap. LOU och LUF

18 § Denna lag gäller inte för ett kontrakt som ingås mellan två eller flera upp-handlande myndigheter om

1. kontraktet upprättar eller reglerar formerna för ett samarbete mellan myndigheterna för att säkerställa att de offentliga tjänster som myndigheterna ska utföra tillhandahålls med målet att uppnå myndigheternas gemensamma mål,
2. genomförandet av samarbetet styrs endast av överväganden som hänger samman med allmänintresset, och
3. myndigheterna utövar verksamhet på den öppna marknaden i en omfattning som understiger 20 procent av de verksamheter som berörs av samarbetet.

Upphandlingsförfaranden

- Större möjlighet att använda förhandlat förfarande och konkurrenspräglad dialog i LOU
- Möjlighet att använda konkurrenspräglad dialog i LUF
- Innovationspartnerskap i båda lagarna

Vad är ett innovationspartnerskap?

6 kap. 23 § Ett innovationspartnerskap är ett förfarande i två steg. I det första steget ansöker intresserade leverantörer om att få delta i förfarandet. I det andra steget bjuds kvalificerade anbudssökande in att delta som partner och att lämna anbud.

I innovationspartnerskapet ingår den upphandlande enheten avtal, partnerskapsavtal, med en eller flera deltagande partner om att utveckla en innovativ lösning i form av en vara, tjänst eller byggentreprenad. Partnerskapsavtalet syftar till att enheten ska anskaffa den utvecklade lösningen. Produkten i fråga anskaffas genom att en partner tilldelas kontrakt.

Innovationspartnerskap forts.

- En upphandlande enhet får använda ett innovationspartnerskap, om den har behov av en innovativ vara, tjänst eller byggentreprenad och om kravet enligt andra stycket är uppfyllt.
- Behovet ska inte kunna tillgodoses genom en vara, tjänst eller byggentreprenad som redan finns tillgänglig på marknaden.
- En leverantör som deltar som partner i ett innovationspartnerskap ska bedriva separat forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ramavtal

- Ramavtal får inte ingås för längre tid än 8 år i LUF (4 år i LOU)

Upphandlingssamarbete

- Inköpscentral
- Samarbete mellan upphandlande myndigheter/enheter
- Samarbete över gränserna

Komplettering och förtydligande

Om den information eller dokumentation som ska lämnas av leverantörerna är eller verkar vara ofullständig eller felaktig eller om dokument saknas, får den upphandlande myndigheten begära att en eller flera leverantörer kompletterar, förtydligar eller färdigställer relevant information eller dokumentation.

Åtgärderna enligt första stycket ska vara förenliga med principerna om likabehandling och öppenhet.

16 kap LOU och 15 kap LUf

En upphandlande enhet ska tilldela ett kontrakt den leverantör vars anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga för enheten.

Vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, ska utvärderas på grundval av antingen

1. pris eller
2. kostnad.

Vid en utvärdering enligt andra stycket 2, ska enheten ta hänsyn till tilldelningskriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet.

Om leverantörens anbud inte överensstämmer med tillämpliga miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter enligt 4 kap. 4 §, får enheten besluta att leverantören inte ska tilldelas kontraktet enligt 1 § första stycket.

Onormalt låga anbud

- En upphandlande enhet ska förkasta en leverantörs anbud om den finner att priset är onormalt lågt och leverantören inte på ett tillfredsställande sätt kunnat lämna en förklaring till det låga priset.
- En upphandlande enhet ska vidare förkasta en leverantörs anbud om den finner att priset är onormalt lågt och detta beror på att anbudet inte överensstämmer med tillämpliga miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter enligt 4 kap. 4 §.

Övrigt

- Nya obligatoriska uteslutningsgrunder
- Indelningen i A- och B-tjänster försvinner
- Reserverade kontrakt
- Anbudsgivares tidigare deltagande
- Dynamiska inköpssystem
- Ändringar i kontrakt

Kritik mot de nuvarande direktiven

- Alltför detaljerade och krångliga!

Kritik mot de nya direktiven

- Alltför detaljerade och krångliga!

Koncessioner

Vad är en koncession?

Ersättningen för arbetet utgörs endast av rätten att utnyttja byggnadsverket/tjänsterna, eller dels en sådan rätt och dels betalning.

Tilldelning av koncessioner ska innefatta att verksamhetsrisk överförs till koncessionshavaren

Koncessioner forts.

- Tröskelvärde 5 186 000 euro (ca 45 miljoner kronor)
- Enklare förfaranderegler än för LOU/LUF
- Regler under tröskelvärde
- Rättsmedel

I kraftträdande

1 april 2016